

نسبت‌های مالی صنعت برق

در سال ۱۳۷۷

دفتر مطالعات مالی و حسابداری مدیریت (۱)

همانطور که در مقالات قبل نیز اشاره شد نسبت‌های مالی بعنوان يك ابزار متداول جهت بررسی و تجزیه و تحلیل عملکرد مالی شرکت‌ها استفاده می‌شود. در شماره ۱۷ حسابداری برق، نسبت‌های مالی در صنعت برق از سال ۷۲ الی ۷۶ محاسبه و روند آنها مورد بررسی قرار گرفت. در این شماره نسبت‌های مالی همچنین میانه، حد متوسط بالا و پایین آن در صنعت برق برای سال ۷۷ محاسبه و درج می‌شود.

نسبت‌های مالی

نسبت‌های مالی واقعیت‌های مهمی را در ارتباط با عملیات و وضعیت مالی يك شرکت آشکار می‌سازد. با استفاده از آنها رابطه بین اقلام عمده صورت‌های مالی دقت پیدا می‌کند. یادآور می‌شود که نسبت‌های مالی معمولاً در چهار گروه مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

نسبت‌های نقدینگی توانایی واحد تجاری را در مقابل بدهی‌های کوتاه مدت نشان می‌دهد.

نسبت‌های اهرمی حدود و اندازه‌ای را که يك واحد تجاری از طریق وام یا قرض تأمین مالی نموده است را تعیین می‌کند.

نسبت‌های فعالیت تعیین می‌کند که تا چه حد موسسه منابع خود را به نحو موثر بکار می‌گیرد.

نسبت‌های سودآوری نشانگر این است که موسسه تا چه حد بطور موثر و مطلوب اداره می‌شود.

جدول شماره ۱ نشان‌دهنده نسبت‌های نقدینگی، اهرمی، فعالیت و سودآوری شرکت‌های برق منطقه‌ای، سازمان آب و برق خوزستان و سازمان توانیر می‌باشد.

روند نسبت‌های مالی

جدول شماره ۲ میانه، حد متوسط بالا و پایین نسبت‌های مالی را در صنعت برق از سال‌های ۷۲ تا ۷۷ نشان می‌دهد.

برای بدست آوردن تریع فوقانی و تریع تحتانی در صنعت برق با استفاده از روش موسسه دان‌اندبراداستریت هرکدام از نسبت‌ها برای شرکت‌های مورد بررسی محاسبه و مقادیر آنها برحسب مقدار مرتب شد. به نسبتی که در وسط‌سریال قرار دارد نسبت میانه گویند. نسبت میانه وضع کلی نسبت را در صنعت نشان می‌دهد.

برای بدست آوردن حدود و دامنه بالا و پایینی که نسبت‌ها می‌توانند در آن دامنه قرار گیرند، فاصله بین نسبت میانه و بزرگترین نسبت به دو قسمت تقسیم شده نسبتی که در وسط آن قرار می‌گیرد تریع فوقانی می‌باشد و به همین ترتیب نسبتی که در بین نسبت میانه و پایین‌ترین نسبت قرار می‌گیرد تریع تحتانی می‌باشد.

همانطور که ملاحظه می‌شود نسبت‌های نقدینگی رو به کاهش می‌باشد. هر چند که نرخ کاهش نسبت آنی کاهشدهنده می‌باشد، ولی باید مراقب بود که با کمتر شدن این نسبت از یک، بستانکاران تأمین خود را از دست خواهند داد. لذا در خصوص این نسبت مدیران مالی می‌بایست دقت بیشتری داشته باشند.

نسبت‌های اهرمی نیز استفاده از بدهی‌های بیشتر را نسبت به دارایی‌ها و حقوق صاحبان سهام نمایان می‌سازد. ولی افزایش این نسبت ملائمت شده است.

روند نسبت‌های فعالیت رو به بهبود می‌باشد. بطوری که میزان فروش به ازای يك واحد از دارایی‌ها (یا دارایی‌های ثابت) بیشتر شده است.

نسبت‌های سودآوری نیز بهبود یافته است و تقریباً نیمی از شرکت‌ها سودآور شده‌اند و بنابراین میزان منفی میانه صنعت کمتر شده است بطوری که بهبودی بازده فروش چشمگیرتر می‌باشد.

۱- این مقاله توسط دفتر مطالعات مالی و حسابداری مدیریت و تحت نظارت آقای مصطفی علی‌مدد تهیه شده است.

														باختار			
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	( ) /	/	( ) /	/	( )
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	:
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	( )
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
/	/	/	(/)	(/)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	(/)	/	(/)	
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
(/)	/	(/)	(/)	/	(/)	/	/	(/)	/	(/)	(/)	/	/	(/)	(/)	/	
(/)	/	(/)	(/)	/	(/)	/	/	(/)	/	(/)	(/)	/	/	(/)	(/)	/	
(/)	/	(/)	(/)	/	(/)	/	/	(/)	/	(/)	(/)	/	/	(/)	(/)	/	( )
(/)	/	(/)	(/)	/	(/)	/	/	(/)	/	(/)	(/)	/	/	(/)	(/)	/	( )

( )	( )	( ) ( ) ( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )
- /	- /	- /		/	/	/	/	/	/	/	/
- /	- /	- /		/	/	/	/	/	/	/	/
- /	- /	- /	/	/	/	/	/	/	/	/	/
- /	- /	- /		/	/	/	/	/	/	/	/
- /	- /	- /		/	/	/	/	/	/	/	/
- /	- /	- /		/	/	/	/	/	/	/	/
- /	- /	- /		/	/	/	/	/	/	/	/

پروژه شگانه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 پرتال جامع علوم انسانی